

612

Obvodný notársky úrad Diviaky nad Nitricou
(NÚD)
1909-1944

RH a KSČ

612

Okresný archív Prievidza v Bojniciach

OBVODNÝ NOTÁRSKY ÚRAD

DIVI AKY NAD NITRICOU

/NÚD/

1909 - 1944

Robotnícke hnutie a dejiny KSČ

Spracovala

Olga Bražinová

Prievidza 1965

Ú v o d

Diviacka dolina, v ktorej ležia obce Banky, Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou s osadou Somorova Ves, Ješkova Ves nad Nitricou, Mačov, a Vrbany, tvorila už dávno obvod pôsobnosti notárskeho úradu so sídlom v Diviakoch nad Nitricou.

Táto oblasť, ktorá sa nachádza v Prievidzskom okrese, vyznačovala sa výslovne poľnohospodárstvom, ktorým za zaoberala väčšina obyvateľstva na svojich súkromných poličkách a na veľkostatkoch, ktoré vlastnili prevažnú časť pôdy tejto oblasti. Najznámejšie ^{sú} veľkostatky Brogyányiho z Diviak nad Nitricou a Quittnera z Diviackej Novej Vsi. Keďže okrem týchto veľkostatkov a rôznych núdzových prác nebolo v tejto oblasti inej možnosti zárobku, musela časť obyvateľstva odchádzať za prácou do cudzích žúp v určitých ročných obdobiach - sezónne a cez zimu živiť sa z toho, čo v lete zarobili. Obyvateľstvo, ktoré prácu nedostalo, bolo odkázané na "žobračky" a rôzne stravovacie akcie poriadané pre nezamestnaných. Práve pre tieto pomery a biedu tak ako v iných notariátoch konali sa mnohé nepokoje a hladové pochody, ktoré boli organizované komunistickou stranou.

Súčasný katalóg k dejinám robotníckeho hnutia a KSČ z fondu diviackého notariátu zachytáva práve postoj jeho obyvateľstva v triednom boji v predmníchovskej republike a za tzv. slovenského štátu. Katalóg obsahuje rôzne akcie organizované stranou, chudobu poľnohospodárskeho obyvateľstva a požiadavky nezamestnaných, ktoré sú politické úrady nútené plniť.

Katalóg je doplnkom obdobného katalógu z fondu Okresný úrad v Prievidzi. Vyhотовila ho začiatkom roku 1965 archívna pracovníčka Olga Bražinová.

D ô v e r n é s p i s y

- 1 7/1924 dôv.
Upozornenie na podvodných sprostredkovateľov práce čs. občanov do cudziny. /1/
- 2 35/1924 dôv.
Bezpečnostné opatrenia pre prípadnú cestu známeho boľševického agitátora Joffeho z Moskvy do Viedne. /1/
- 3 73/1924 dôv.
Odpis článku z informačného stredoeuropského vestníka pre pre komunistické strany "Internationale Pressekorrespondenz", v ktorom sú inštrukcie na zmobilizovanie komunistických strán a pre nové formy práce. /3/
- 4 144/1926 dôv.
Zpráva z členskej schôdze Slovenskej ľudovej strany v Diviackoch nad Nitricou poriadanej v dome Imricha Divékyho dňa 29.6.1926. /1/
- 5 6/1927 dôv.
Stručná zpráva notára o uskutočnení októbrovej predvolebnej schôdze Slovenskej ľudovej strany v Diviackoch nad Nitricou s rečníkmi poslancom Jozefom Sivákom a tajomníkom Antõnom Adamicom. /1/
- 6 26/1932 dôv.
Upozornenie na prípravy komunistickej strany k poriadaniu demonštrácií a hladových pochodov v rámci Rudého dňa. /1/
- 7 9/1933 dôv.
Prevedenie ošacovacej akcie školských detí v obci Diviaky nad Nitricou. /1/
- 8 1/1934 dôv.
Rozbor notára o stave organizácií Krajinskej kresťansko-sociálnej strany v jednotlivých obciach notariátu a nimi prevádzanej agitácie na čele s Júliusom Brogyányom. /4/

- 9 48/1936 dôv.
Upozornenie na prípravu gestapa k usporiadaniu "Olympiády"
v Nemecku v roku 1936. /1/
- 10 73/1939 dôv.
Súpis komunistov, marxistov a Čechov bývajúcich v notariáte. /4/
- 11 30/1940 dôv.
Prehľady o činnosti politických strán v jednotlivých obciach
notariátu. /5/
- 12 63/1940 dôv.
Výkaz nezamestnaných robotníkov v notariáte a ich nábor na
práce do Nemecka. /2/
- 13 80/1940 dôv.
Počet nezamestnaných a pracovných možností v jednotlivých
obciach notariátu. /2/
- 14 182/1940 dôv.
Zoznam funkcionárov Hlinkovej gardy a Hlinkovej mládeže
niektorých obcí notariátu s údajím ich nacionálií. /4/
- 15 219/1940 dôv.
Sociálna starostlivosť o bývanie priemyselných a poľnohos-
podárskych robotníkov. /3/
- 16 98/1943 dôv.
Výpovede jednotlivých občanov, členov Hlinkovej slovenskej
ľudovej strany z Vrbian, ktorí si sťažovali na vládneho ko-
misára v obci Štefana Uhlára st. pre jeho údajné agrárne
zmýšľanie a pre organizovanosť v komunistickej strane. /8/
- 17 138/1943 dôv.
Poriadanie zbierky medzi občanmi Československým Červeným
krížom v prospech ranených frontových vojakov. /7/
- 18 154/1943 dôv.
Materiály z jednotlivých obcí notariátu k dejinám židovstva
na Slovensku. /7/

- 19 10/1944 dôv.
Boj proti veľkej nezamestnanosti v notariáte zavádzaním
núdzových prác na regulácii potoka Belanka v úseku obce
Diviacka Nová Ves. /2/
- 20 67/1944 dôv.
Zoznam sezónnych robotníkov z notariátu, ktorým bola spro-
stredkovaná práca a odmietli ju nastúpiť. /8/

A d m i n i s t r a t í v n e s p i s y

- 21 19/1909 adm.
Výzva na dodržiavanie a uzavieranie pracovných zmlúv medzi
gazdami a poľnohospodárskym robotníctvom. /1/
- 22 919/1922 adm.
Výsledky zbierok pre hladujúcich v Rusku v jednotlivých ob-
ciach notariátu. /7/
- 23 535/1923 adm.
Rozdeľovanie šatstva pre deti diviackého notariátu v marci
1923 Československým Červeným krížom. /4/
- 24 1776/1925 adm.
Verejné zhromaždenie národnej roľníckej jednoty v Diviackej
Novej Vsi a Ješkovej Vsi nad Nitricou v októbri 1925 s reč-
níkom Alojzom Vrabcom, tajomníkom národnej četníckej jedno-
ty. /3/
- 25 1857/1925 adm.
Podstatný výťah z prejavov Jána Mokrého a Jána Krivánka, kto-
ré predniesli ako rečníci na schôdzi republikánskej strany
23.10.1925 v Diviackej Novej Vsi, kde hovorili k súčasnej
politickej situácii a k programu strany. /2/

- 26 1686/1926 adm.
Verejné zhromaždenie republikánskej strany v Diviakoch nad Nitricou 24.10.1926 s rečníkom Jánom Krivánekom, tajomníkom strany. Hovoril na ňom o politickej situácii, o novej vláde a o návrhu zákona o daňovej reforme. /1/
- 27 488/1927 adm.
Ľudové zhromaždenie Hlinkovej slovenskej ľudovej strany v Diviakoch nad Nitricou 13.3.1927, na ktorom k 300 účastníkom prehovoril o politickej a hospodárskej situácii Anton Adamica z Prievidze. /3/
- 28 1511/1927 adm.
Predvolebné verejné zhromaždenie Hlinkovej slovenskej ľudovej strany v Diviakoch nad Nitricou 7.10.1927 s rečníkom Jozefom Sivákom. Zpráva o jeho priebehu je pri spise. /3/
- 29 509/1928 adm.
Výkaz nezamestnaných poľnohospodárskych robotníkov v notariáte. /1/
- 30 1129/1928 adm.
Zoznam robotníkov, ktorých Eduard Quittner veľkostatkár v Diviackej Novej Vsi, prihlásil na jubilejné odmeňovanie za dlhoročnú službu v poľnohospodárstve.
- 31 1602/1928 adm.
Výsledky volieb do krajinského a okresného zastupiteľstva. V spise sú kandidátky jednotlivých strán a zákazy /povolenia/ kolportovať predvolebné tlačivá politických strán. /140/
- 32 1622/1929 adm.
Výmer Okresného úradu v Prievidzi, v ktorom povoľuje republikánskej strane konať verejné zhromaždenie v Diviakoch nad Nitricou 9.10.1929 s rečníkmi Dvorákom a Platónom Paulínym Tothom s programom k politickej a hospodárskej situácii a k voľbám. /1/

- 33 1630/1929 adm.
Predvolebné verejné zhromaždenie čs. soc. demokracie v Ješkovej Vsi nad Nitricou 17.10.1929 s rečníkom Rudolfom Krylom, ktorý hovoril o súčasnej politickej situácii. /3/
- 34 276/1931 adm.
Výkaz nezamestnaných z obcí notariátu k 31.3.1931. /5/
- 35 281/1931 adm.
Zoznam chudobných a práceneschopných v notariáte. /4/
- 36 362/1931 adm.
Hospodárske a sociálne pomery v notariáte v čase kulminujúcej hospodárskej krízy. /2/
- 37 1044/1931 adm.
Mzdové listiny robotníkov pracujúcich na regulácii potoka Belanky v Diviakoch nad Nitricou, ktorá je prevádzaná ako núdzové práce. V spise je pripojený i plán regulácie. /42 + plán/
- 38 1996/1931 adm.
Zriadenie Okresnej sporstredkovateľne práce v Prievidzi 1. 12.1931. /8/
- 39 252/1933 adm.
Upoznenie na nábor nezamestnaných poľnohospodárskych robotníkov na práce do Francúzska, s ktorým začal Slovenský úrad práce, aby zmiernil nezamestnanosť. /1/
- 40 262/1933 adm.
Zoznam vydaných poukázok na potraviny zo štátnej stravovacej akcie na obdobie od 6.2. do 12.3.1933. /11/
- 41 462/1933 adm.
Rozdeľovanie potravinových lístkov zo stravovacej akcie pre nezamestnaných za obdobie od 13.3. do 2.4.1933. /8/
- 42 837/1933 adm.
Hlásenie diviackého notára o nespokojnosti nezamestnaného robotníctva v notariáte. /1/

- 43 1179/1933 adm.
Výkaz nezamestnaných osôb, ktoré dostali "žobračky" zo
stravovacej akcie v období od 10.7.1 do 12.8.1933. /6/
- 44 1417/1933 adm.
Zákaz konať verejné zhromaždenie Hlinkovej slovenskej Ru-
dovej strany v Prievidzi 10.9.1933. /2/
- 45 1733/1933 adm.
Štatistika nezamestnaných a obmedzene pracujúcich z jedno-
tlivých obcí notariátu. /1/
- 46 23/1934 adm.
Rozdeľovanie poukázok "žobračenie" na potraviny nezamestna-
ným zo štátnej stravovacej akcie v období od 1.1. do 4.2.
1934. /29/
- 47 435/1934 adm.
Štatistika nezamestnaných a obmedzene pracujúcich uchádza-
čov o poukázky na chlieb zo štátnej stravovacej akcie. /2/
- 48 531/1934 adm.
Rozdeľovanie poukázok zo štátnej stravovacej akcie nezames-
tnaným v období od 12.3. do 16.4.1934. /21/
- 49 1029/1934 adm.
Výmer Okresného úradu v Prievidzi, v ktorom povoľuje konať
verejné zhromaždenie Slovenskej strany Ľudovej v Diviackej
Novej Vsi 27.5.1934 s programom k politickej a hospodárskej
situácii. /1/
- 50 1814/1934 adm.
Zemiaková akcia pre nezamestnaných v zimnom období 1934/1935.
/26/
- 51 1922/1934 adm.
Štatistika nezamestnaných a obmedzene pracujúcich v jedno-
tlivých obciach notariátu. /3/
- 52 2111/1934 adm.
Rozdeľovanie chlebových lístkov z chlebovej akcie pre neza-
mestnaných z jednotlivých obcí notariátu. /4/

- 53 2135/1934 adm.
Zpráva o priebehu verejného zhromaždenia Hlinkovej slovenskej
ľudovej strany v Diviackej Novej Vsi 21.12.1934, na ktorom
o politickej a hospodárskej situácii a význame volieb reč-
nil obvodný tajomník Michal Branikovič z Topoľčian. /7/
- 54 179/1935 adm.
Rozdeľovanie poukázok štátnej stravovacej akcie pre nezamest-
naných v období od 21.1. do 24.2.1935. /33/
- 55 216/1935 adm.
Rozdelenie chlebových lístkov na obdobie od 1.1. do 6.2.1935.
/6/
- 56 567/1935 adm-
Dňa 31.3.1935 sa uskutočnilo v Diviackej Novej Vsi predvo-
lebné verejné zhromaždenie Krajinskej kresťansko-sociálnej
strany, na ktorom o politickej a hospodárskej situácii a o
programe strany prehovoril Alojz Truchlý. /6/
- 57 719/1935 adm.
Vyúčtovanie štátnej stravovacej akcie pre nezamestnaných za
obdobie od 1.4. do 5.5.1935. /32/
- 58 1547/1935 adm.
Výkaz uchádzačov v jednotlivých obciach notariátu o stravo-
vacie lístky zo štátnej stravovacej akcie na obdobie za-
čínajúce 22.9.1935. /6/
- 59 2092/1935 adm.
Prídely potravín pre nezamestnaných v rámci núdzovej zimnej
výpomoci v zime 1935/1936. /6/
- 60 1993/1936 adm.
Zoznamy nezamestnaných osôb, ktoré sa prihlásili v rámci nú-
dzovej zimnej výpomoci 1936/1937 o poskytnutie potravín.
/7/
- 61 569/1937 adm.
Vyúčtovanie dopravných trov za dovoz potravín pre nezames-
tnaných. /4/

- 62 685/1937 adm.
Nesprávnosti pri zamestnávaní robotníkov u firmy prevádzajúcej stavbu cesty Horné Lelovce a Diviacka Nová Ves. /1/
- 63 195/1938 adm.
Prevádzanie rôznych núdzových prác v notariáte v rámci boja proti nezamestnanosti. /3/
- 64 2414/1938 adm.
Pohľadávky sezónnych robotníkov, ktorí pracovali u zamestnávateľov na odtrhnutom území obsadenom Nemcami. /3/
- 65 283/1941 adm.
Sťažnosť sezónnych robotníkov z Diviak nad Nitricou na robotníckeho gazdu Michala Dodoka z ich obce pre machinácie pri vyberaní cestovného na práce do Nemecka. /2/
- 66 761/1941 adm.
Prevádzanie investičných prác v obciach notariátu na zamedzenie nezamestnanosti. /2/
- 67 1890/1941 adm.
Ústredný úrad práce v Prahe upozorňuje svojimi vyhláškami na dodržanie pracovných a mzdových pomerov pre sezónne poľnohospodárske robotníctvo a pre domácich žatevných robotníkov. /3/
- 68 1410/1944 dôv.
Zoznam robotníkov z jednotlivých obcí notariátu prihlásených na práce do cudziny. /6/
- 69 1579/1944 adm.
Zoznam robotníkov z diviackeého notariátu, ktorí v roku 1944 prerušili nemecké pracovné zmluvy. /3/
- 70 2221/1944 adm.
Vyhláška Župného úradu v Nitre o koncentrácii všetkých židov za cieľom zamedzenia ich pomoci partizánom. /2/
- 71 2305/1944 adm.
Exhumácia telesných pozostatkov neznámej osoby padlej za povstaleckých bojov a pochovanej na cintoríne v Diviackej Novej Vsi. /2/

O s o b n ý a m i e s t n y r e g i s t e r

Adamica Anton 5, 27

Mokrý Ján 25

Moskva 2

Belanka, rieka 19

Branikovič Michal 53

Brogyányi Július 8

Nemecko 9, 12, 65

Nitra 70

Divéky Imrich 4

Diviacka Nová Ves 19, 24,

25, 30, 49, 53, 56, 62,

71

Diviaky nad Nitricou 4, 5,

7, 26, 27, 28, 32, 37, 42,

65

Dodok Michal 65

Dvorák 32

Praha 67

Prievidza 27, 32, 38, 44, 49

Sivák Jozef 5, 28

Slovensko 18

Sväz sovietskych socialistických
republík 22

Francúzsko 39

Toth-Paulíny Platón 32

Truchlý Alojz 56

Horné Lelovce /dnes Nováky/

62

Uhlár Štefan 16

Ješkova Ves nad Nitricou

24, 33

Joffe 2

Viedeň 2

Vrabec Alojz 24

Vrbany 16

Krivánek Ján 25, 26

Kryl Rudolf 33

V e c n ý r e g i s t e r

Agitácia 8

agitátori bolševickí 2

akcie

- chlebová 52

- ošacovacia 7

- stravovacia 41, 43, 46, 47, 48, 54, 57, 58

- zemiaková 50

boje povstalecké 71

Cintoríny 71

Československá sociálno-demokratická strana robotnícka 33

Československý Červený kríž 17, 23

Česi - súpis 10

Dejiny židovstva 18

demonštrácie 6

deti - rozdeľovanie šatstva 23

Exhumácie 71

Gazdovia 21, 65

gestapo 9

Hladujúci v Rusku 22

Hlinkova garda - funkcionári 14

Hlinkova mládež 14

Hlinkova slovenská ľudová strana 4, 5, 16, 27, 28, 44, 49, 53

Internationale Pressekorrespondenz - vestník 3

Kandidátky politických strán 31
komisári vládni 16
komunisti - súpis 10
Komunistická strana Československa 6, 16
komunistické strany 3
Krajinská kresťansko-sociálna strana 8, 56
kríza hospodárska 36

Listiny mzdové 37

Marxisti - súpis 10
mládež Hlinkova 14
možnosti pracovné 13

Národná roľnícka jednota 24
nezamestnanosť a nezamestnaní 12, 13, 19, 29, 34, 39, 41, 43,
45-48, 50, 51, 52, 54, 57, 59, 60, 63, 66

Odmeňovanie jubilejné 30
Okresná sprostredkovateľňa práce v Prievidzi 38
"Olympiáda" v Nemecku 9

Partizáni 70
pochody hladové 6
pomery
- hospodárske a sociálne 36
- mzdové a pracovné 67
poukázky na potraviny /žobračenky/ 40, 41, 43, 46-48, 52, 54,
55, 58
práce 68
- investičné 66

práce

- do Francúzska 39
- do Nemecka 12, 65
- núdzové 19, 37, 63
- sprostredkovanie 20

práceschopní 35

Rečníci 32

reforma daňová 26

regulácie 37

Republikánska strana zemedelského a maloroľníckeho ľudu 25, 26, 32

robotníci 30, 37, 62, 68, 69

- nábor 12,
- nespokojnosti 42
- nezamestnaní 12
- poľnohospodárski 15, 21, 29, 39, 67
- priemyselní 15
- sezónni 20, 64, 65, 67
- žatevní 67

Rudý deň 6

Situácia hospodárska a politická 25, 26, 27, 32, 33, 49, 53, 56

Slovenská ľudová strana - viď HSĽS

služby dlhodobé v poľnohospodárstve 30

sprostredkovatelia práce 1

stavby 62

Tlačivá predvolebné 31

Územia odtrhnuté, obsadené 64

Veľkostatkári 30

vojaci frontoví 17

voľby 32, 53

- výsledky 31

výpomoc núdzová zimná 59, 60

Zásobovanie obyvateľstva potravinami 59-61

zastupiteľstvo krajinské a okresné - voľby 31

zbierky 17, 22

zhromaždenie

- Československej sociálno-demokratickej strany 33

- HSĽS 27, 28, 44, 49, 53

- Krajinskej kresťansko-sociálnej strany 56

- Národnej roľníckej jednoty 24

- republikánskej strany 26, 32

zmluvy pracovné 21, 69

Židia - koncentrácia 70

židovstvo - dejiny 18

žobračenky /poukázky na potraviny/ 40, 41, 43, 46-48, 52, 54,
55, 58

Obsah

	Str.
Úvod	2
Katalóg	
a/ dôverné spisy	3
b/ administratívne spisy	5
Registre	
a/ osobný a miestny	11
b/ vecný	12

